I

(Az EK-Szerződés/Euratom-Szerződés alapján elfogadott jogi aktusok, amelyek közzététele kötelező)

RENDELETEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 444/2009/EK RENDELETE

(2009. május 28.)

a tagállamok által kiállított útlevelek és úti okmányok biztonsági jellemzőire és biometrikus elemeire vonatkozó előírásokról szóló 2252/2004/EK tanácsi rendelet módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen 62. cikke (2) bekezdésének a) pontjára,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően [1],

mivel:

(1) A 2003. június 19-én és 20-án Thesszalonikiben ülésező Európai Tanács megerősítette, hogy a harmadik országok állampolgárainak okmányaihoz, az uniós polgárok útleveleihez és az információs rendszerekhez (VIS és SIS II) szükséges biometrikus azonosítók, illetve biometrikus adatok vonatkozásában az EU-ban egységes megközelítésre van szükség.

(2) Ezzel összefüggésben a Tanács elfogadta a tagállamok által kiállított útlevelek és úti okmányok biztonsági jellemzőire és biometrikus elemeire vonatkozó előírásokról szóló, 2004. december 13-i 2252/2004/EK rendeletet [2], amely fontos lépést jelent az olyan új elemek használata felé, amelyek biztonságosabbá teszik az útleveleket és az úti okmányokat, és megbízhatóbb kapcsolatot hoznak létre az útlevél és az úti okmány és annak birtokosa között, ezzel jelentősen hozzájárulva az útlevelekkel és úti okmányokkal kapcsolatos visszaélések elleni védelem biztosításához.

(3) A 2252/2004/EK rendelet általános kötelezettséget ír elő az ujjlenyomatadásra, amelyet egy kapcsolat nélküli chipen fognak tárolni az útlevélben vagy az úti okmányban. Ugyanakkor a tesztek alapján nyert tapasztalatok azt mutatták, hogy szükséges kivételeket tenni. Néhány tagállam kísérleti projektje során nyilvánvalóvá vált, hogy a 6 év alatti gyermekek ujjlenyomata nem megfelelő minőségű ahhoz, hogy egyértelműen igazolja a személyazonosságot. Ezen túlmenően az ujjlenyomatok ebben a korban még jelentős változáson mennek keresztül, ami megnehezíti ellenőrzésüket az útlevél vagy úti okmány érvényességének teljes időtartama alatt.

(4) Az általános ujjlenyomat-adási kötelezettség alóli kivételek összehangolása elengedhetetlen egy közös biztonsági szint fenntartása, valamint az egyszerűsített határellenőrzések érdekében. Mind jogi, mind biztonsági szempontokra tekintettel nem a nemzeti jogszabályoknak kellene meghatározni a tagállamok által kiállított útlevelek és úti okmányok céljából történő ujjlenyomatadási kötelezettség alól mentesülendők körét.

(5) A 2252/2004/EK rendelet előírja, hogy okmánykiadás céljából a biometrikus adatokat az útlevelek és úti okmányok tárolóelemeiben kell összegyűjteni és tárolni. Ez nem sérti ezen adatoknak a tagállamok jogszabályai szerint történő egyéb felhasználását és tárolását. A 2252/2004/EK rendelet nem teremt jogalapot ezen adatok tárolására alkalmas adatbázisok létrehozására és fenntartására a tagállamokban, ami szigorúan a nemzeti jog hatáskörébe tartozik.

[1] Az Európai Parlament 2009. január 14-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2009. április 27-i határozata.

[2] HL L 385., 2004.12.29., 1. o.

(6) Ezen túlmenően kiegészítő biztonsági intézkedésként és a gyermekek további védelme érdekében be kell vezetni az „egy személy – egy útlevél" elvet. Ezt a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) is ajánlja, és ez az elv biztosítja, hogy az útlevél és a biometrikus adatok csak az útlevél birtokosának személyéhez legyenek köthetők. Biztonságosabb, ha minden személynek saját útlevele van.

(7) Arra a tényre figyelemmel, hogy a tagállamok kötelesek lesznek egyedi útlevél kiállítására a kiskorúak számára, és arra, hogy jelentős különbségek lehetnek a tagállamok jogszabályaiban a tagállamok külső határait átlépő gyermekek tekintetében, a Bizottságnak meg kell vizsgálnia, hogy szükség van-e intézkedésekre a tagállamok külső határait átlépő gyermekek védelmére vonatkozó szabályokkal kapcsolatos közös megközelítés érdekében.

(8) Mivel e rendelet céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért azok közösségi szinten jobban megvalósíthatók, a Közösség intézkedéseket fogadhat el a Szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvével összhangban. Az e cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

(9) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező, és nem alkalmazandó. Mivel e rendelet az Európai Közösséget létrehozó szerződés harmadik része IV. címének rendelkezései alapján a schengeni vívmányok továbbfejlesztésére irányul, Dánia a fenti jegyzőkönyv 5. cikkének megfelelően, e rendelet elfogadását követő hathónapos időszakon belül határoz arról, hogy azt nemzeti jogában végrehajtja-e.

(10) Ez a rendelet a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek alkalmazásában az Egyesült Királyság a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának a schengeni vívmányok egyes rendelkezéseinek alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről szóló, 2000. május 29-i 2000/365/EK tanácsi határozattal [1] összhangban nem vesz részt. Az Egyesült Királyság ennélfogva nem vesz részt e rendelet elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

(11) Ez a rendelet a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyekben Írország az Írországnak a schengeni vívmányok egyes rendelkezéseinek alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről szóló, 2002. február 28-i 2002/192/EK tanácsi határozattal [2] összhangban nem vesz részt. Írország ennélfogva nem vesz részt e rendelet elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

(12) Izland és Norvégia tekintetében e rendelet az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság között létrejött, e két államnak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodás [3] értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amely az említett megállapodás alkalmazását szolgáló egyes szabályokról szóló, 1999. május 17-i 1999/437/EK tanácsi határozat 1. cikkének A. pontjában említett területhez tartoznak [4].

(13) Svájc tekintetében ez a rendelet az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között létrejött, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról kötött megállapodás [5] értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK határozat 1. cikkének A. pontjában említett területhez tartoznak, összefüggésben a 2008/146/EK [6] és a 2008/149/IB [7] tanácsi határozat 3. cikkével.

(14) Liechtenstein tekintetében e rendelet az Európai Unió, az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség között a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodáshoz való csatlakozásáról aláírt jegyzőkönyv értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK határozat 1. cikkének A. pontjában említett terület alá tartoznak, összefüggésben a 2008/261/EK tanácsi határozat 3. cikkével [8].

(15) Ezért a 2252/2004/EK rendeletet ennek megfelelően módosítani kell,

[1] HL L 131., 2000.6.1., 43. o.

[2] HL L 64., 2002.3.7., 20. o.
[3] HL L 176., 1999.7.10., 36. o.
[4] HL L 176., 1999.7.10., 31. o.
[5] HL L 53., 2008.2.27., 52. o.
[6] HL L 53., 2008.2.27., 1. o.
[7] HL L 53., 2008.2.27., 50. o.
[8] HL L 83., 2008.3.26., 3. o.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A 2252/2004/EK rendelet a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk (1) és (2) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok által kiállított útlevelek és úti okmányok megfelelnek a mellékletben meghatározott minimum biztonsági előírásoknak.

Ezeket egyedi okmányként állítják ki.

A Bizottság legkésőbb 2012. június 26-ig jelentést készít az egyedül vagy kísérővel utazó, a tagállamok külső határait átlépő gyermekekkel kapcsolatos követelményekről, és szükség esetén megfelelő kezdeményezéseket javasol a közös megközelítés biztosítására a tagállamok külső határait átlépő gyermekek védelmével kapcsolatos szabályok tekintetében.

(2) Az útleveleknek és úti okmányoknak magukban kell foglalniuk egy arcképet tartalmazó, magas biztonsági fokú tárolóelemet. A tagállamoknak az okmányba kell foglalniuk – interoperábilis formátumban – két, sík felületen levett ujjlenyomatot is. Az adatokat védelemmel kell ellátni, a tárolóelemnek pedig megfelelő kapacitással kell rendelkeznie az adatok sértetlenségének, valódiságának és bizalmas jellegének garantálásához.

(2a) A következő személyek mentesülnek az ujjlenyomatadási kötelezettség alól:

a) A 12 életévüket be nem töltött gyermekek.

A 12 éves korhatár ideiglenes. Az 5a. cikkben említett jelentésnek tartalmaznia kell a korhatár felülvizsgálatát, és szükség esetén a korhatár módosítására irányuló javaslatot.

Az 5a. cikk alkalmazásából eredő következmények sérelme nélkül, azok a tagállamok, amelyeknek 2009. június 26. előtt elfogadott nemzeti joga 12 évnél alacsonyabb korhatárt állapít meg, egy átmeneti időszakban, azaz 2009. június 26-át követő négy évig alkalmazhatják ezt a korhatárt. A korhatár azonban még az átmeneti időszakban sem lehet 6 évnél alacsonyabb;

b) azok a személyek, akiknél az ujjlenyomat vétele fizikailag lehetetlen.

(2b) Ha a meghatározott ujjakról ujjlenyomat vétele időlegesen nem lehetséges, a tagállamok megengedik az ujjlenyomat más ujjakról történő levételét. Ha időlegesen egyetlen ujj sem alkalmas ujjlenyomat vételére, akkor a tagállamok ideiglenes útlevelet állíthatnak ki, amelynek érvényessége legfeljebb tizenkét hónap lehet.”

2. A szövegbe a következő cikket kell beilleszteni:

„*1a. cikk*

(1) A biometrikus azonosítók levételét az útlevelek és úti okmányok kibocsátásáért felelős nemzeti hatóságok szakképzett és megfelelő felhatalmazással rendelkező személyzete hajtja végre.

(2) A tagállamok a kérelmezőktől a biometrikus azonosítók levételét az Európa Tanácsnak az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményében és az Egyesült Nemzetek Szervezetének a gyermekek jogairól szóló egyezményében megállapított biztosítékokkal összhangban végzik. A tagállamok biztosítják, hogy az emberi méltóságot garantáló megfelelő eljárások állnak rendelkezésre abban az esetben, ha a levétel nehézségbe ütközne.”

3. A 2. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„*2. cikk*

Az 5. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően az útlevelekre és úti okmányokra vonatkozó további, a nemzetközi előírásoknak, így különösen a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) ajánlásainak megfelelő műszaki előírásokat kell megállapítani a következőkkel kapcsolatosan:

a) további biztonsági jellemzők és követelmények, ideértve a hamisítás és meghamisítás elleni emelt szintű előírásokat;

b) a biometrikus jellemzők tárolóelemére vonatkozó műszaki előírások és a tárolóelem biztonsága, beleértve a jogosulatlan hozzáférés megelőzését is;

c) az arckép és az ujjlenyomatok minőségére és közös műszaki előírásaira vonatkozó követelmények.”

4. A 4. cikk (3) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A biometrikus adatokat okmánykiadás céljából az útlevelek és úti okmányok tárolóelemeiben kell összegyűjteni és tárolni. E rendelet alkalmazásában az útlevelekben és az úti okmányokban található biometrikus jellemzők kizárólag a következők ellenőrzésére használhatók fel:

a) az útlevél vagy úti okmány valódisága;

b) az útlevél vagy úti okmány birtokosának személyazonossága közvetlenül hozzáférhető, összehasonlítható jellemzők segítségével, amennyiben az útlevek és úti okmányok felmutatásáról jogszabály rendelkezik.

A további biztonsági jellemzők ellenőrzését a személyek határátlépésére irányadó szabályok közösségi kódexének (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) létrehozásáról szóló, 2006. március 15-i 562/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) 7. cikke (2) bekezdésének sérelme nélkül kell elvégezni. Az egyezés hiánya önmagában nem befolyásolja az útlevélnek vagy az úti okmánynak a külső határok átlépése céljából való érvényességét.

(*) HL L 105., 2006.4.13., 1. o.”

5. A következő cikk kerül beillesztésre:

„*5a. cikk*

A Bizottság legkésőbb 2012. június 26-ig átfogó és mélyreható, egy független hatóság által elkészített és a Bizottság által ellenőrzött tanulmányra alapuló jelentést nyújt be az Európai Parlament és a Tanács részére, amely megvizsgálja a 12. életévüket be nem töltött gyermekek ujjlenyomatának azonosítási és értékelési céllal történő felhasználásának megbízhatóságát és megvalósíthatóságát többek között a működésben lévő rendszerek pontosságának értékelésén keresztül, beleértve az egyes tagállamban előforduló hibás elutasítási arányok összehasonlítását is, valamint – e tanulmány eredményei alapján – a megfeleltetési folyamattal kapcsolatos közös szabályok szükségességének elemzését. Szükség esetén ezt a jelentést az e rendelet kiigazítására irányuló javaslatok kísérik.”

6. A 6. cikk második albekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„A tagállamok ezt a rendeletet a 2. cikkben említett további műszaki előírások elfogadását követően az alábbi időpontoktól kezdődően alkalmazzák:

a) az arckép tekintetében: legkésőbb 18 hónap elteltével;

b) az ujjlenyomatok tekintetében: legkésőbb 36 hónap elteltével.

Ez a rendelkezés azonban a már kiállított útlevelek és úti okmányok érvényességét nem érinti.

Az 1. cikk (1) bekezdésének második albekezdését legkésőbb 2012. június 26-ig kell végrehajtani. Ez azonban a dokumentum birtokosa tekintetében az eredeti érvényességet nem érinti.”

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban, az Európai Közösséget létrehozó szerződéssel összhangban.

Kelt Strasbourgban, 2009. május 6-án.

az Európai Parlament részéről a
az elnök
H.-G. PÖTTERING

a Tanács részéről
az elnök
J. KOHOUT